

KW

18 czerwca 2013 roku doszło do ogłoszenia wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz), mocą którego wnioskodawca Waneta Banel wygrała sprawę przeciwko Litwie.

Sprawa dotyczyła okoliczności śmierci Edgara — syna W. Banel spowodowanej zaniedbaniem samorządu miasta Wilna oraz spółki samorządowej „Naujamesčio būstas”.

Do tragicznego wydarzenia doszło 6 czerwca 2005 roku. Edgar — syn Wanety Banel — bawił się z innymi dziećmi tuż obok mieszkania, w którym mieszkał. Podczas zabawy w starym opuszczonym domu, troje dzieci weszło na balkon, który nie wytrzymał wagi i runął w dół. Trzynastoletni chłopczyk z powodu licznych, ciężkich obrażeń ciała (w tym — złamanego kręgosłupa) zginął na miejscu, a jego przyjaciele V. J. i A. B. zostali hospitalizowani. Tego samego dnia policja wszczęła śledztwo.

Wnioskodawca w toku postępowania wniósł przeciwko samorządowi pozew o kwotę w wysokości 3 mln litów za wyrządzoną szkodę moralną oraz za koszty poniesione w toczącej się sprawie.

Waneta Banel argumentowała to tym, że jej syn zginął, ponieważ funkcjonariusze samorządu nie zadbali o należyty stan opuszczonego budynku. Obowiązek ten wynikał z artykułu 42 ustawy o budownictwie. W 2007 br. prokuratura Wilna wydała decyzję, na mocy której umorzyła postępowanie przygotowawcze. Decyzję motywowała tym, że w związku z „istotnymi” zmianami w organizacji samorządu oraz spółki samorządowej „Naujamesčio būstas”, które miały miejsce w latach 1999–2005, nie można ustalić winnego. Na dodatek, w oparciu o artykuł 20, paragraf 5 kodeksu karnego uznała, że osoba prawna, jaką jest samorząd i podlegająca pod niego spółka, nie może być podmiotem przestępstwa. Decyzja została zaskarżona. W 2009 roku Sąd Rejonowy Nr.1 w Wilnie wydał orzeczenie, w którym nie wskazał winowajcy z powodu niezyskania wystarczającego materiału dowodowego przez oskarżyciela publicznego.

Reklama

Po wyczerpaniu drogi sądowej Waneta Banel złożyła skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Po zapoznaniu się z całą sprawą, zaistniałymi okolicznościami i wyrokami sądów Litwy, ETPCz uznał, że władze municypalne naruszyły poszczególne przepisy krajowe (art. 42, par. 3, ust. 1 ustawy o budownictwie) jak też art. 2 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolnościach. Trybunał powołał się m. in. na orzeczenie Sądu Najwyższego (3K-7-365/2005) i Okręgowego Sądu w Kłajpedzie (21-421-253/2010), w których władze municypalne uznano winnymi w związku z niewykonaniem należących do nich obowiązków.

ETPCz zwrócił uwagę na to, że zgodnie z artykułem 229 Kodeksu Karnego i artykułem 6.250 Kodeksu Cywilnego Litwa musi wypłacić odszkodowanie na rzecz wnioskodawcy w wymiarze 28 135 euro za wyrządzoną szkodę moralną i koszty procesowe.

Inf. EFHR